COTMEH #7

KANTAMA

Kovara endaman a Komeleya Amadehî û Parastina Neteweyî ya Koçberan (MVM ry)

03

HELWEST

Dema ku Fînlandiya wekî mala te tê hesikirin

07

Amadehî ne tirs e, rê ye

Hêza hundirîn û ewlehiya civakê

08

Serişteyên amadekariyê:

Helwesta xwe jî amade bike

10

Agahiyên xetereyê

Dê di pêşerojê de rasterast bêt ser telefonên desta

NAWEROK

Cotmeha 2026 | Hejmar 7

03 **Peyama Rêveberê Giştî**
HELWEST-Dema ku Fînlandiya wekî mala te tê hesikirin

04 **Sernivîskar**
Her wiha, di nav komeleyê de bawerî ava dibe

05 **Perspektîfa pispor**
Titta Collin, Pispora Psîkolojiyê

06 **Çalakî**
Gava din a rêya rahêneran – Perwerdehiya K2 qediya

07 **Jin jî tê de ne**
Amadebûn ne tirs e, lê rêyek e ber bi hêz û ewlehiya hundirîn ve

08 **Serişteyên amadekariyê**
Helwesta xwe jî amade bike

09 **DENGÊ CIWANAN**
Cihê mirov di civaka Fînlandî de bi fêrbûn, kirin û beşdarbûnê tê dîtin.

10-11 **Bûyerên heyî**
Agahiyên xetereyê êdî rasterast ji telefonên desta re tên şandin

12 **Ferhenga ewlehiyê**

PEYAMA RÊVEBERÊ GIŞTÎ

HELWEST

Dema ku Fînlandiya xwe wekî malê hîs dike

Ji destpêkê ve, min hestek xurt hebû ku ev welatê min e. Welatekî ku ez dixwazim aîdî wî bim, pêşerojek ku ez dixwazim ava bikim û ku ez amade me ku heke pêwîst be biparêzim.

Ji bo min, Fînlanda qet tenê welatekî ku ez lê dijîm nebûye. Ji destpêkê ve, min hestek xurt hebû ku ev welatê min e. Welatekî ku ez dixwazim aîdî wî bim, pêşerojek ku ez dixwazim ava bikim û ku ez amade me ku heke pêwîst be biparêzim.

Lêbelê, bi salan min fêm kir ku ev hest bi heman awayî nayê ba her kesî. Ev têgihîştin di rojekê de an jî wekî encama bûyerekê nehat. Ew di nav zêdetirî deh salan de bi saya xebata min a bi mirovan re mezin bûye

SHAHO JAFF
Rêveberê Giştî

> Helwest dikare nêrîna me ya li ser xwe, li ser hevdu û li ser cihê me ê di civakê de biguherîne.

Nêrînek ku di hişê min de maye

Ji sala 2015an vir ve, min di gelek pozîsyonan de bi kesên ku paşxaneya wan koçber e re xebitiye. Min li zanîngeheke Xiristiyan wekî koordînator, li yekîneya zarokên biçûk wekî çavdêr û paşê jî wekî karsaz û rahênerê sereke di perwerdehiya kar a bi zimanê zikmakî de xebitiye.

Di van pozîsyonan de, min bi mirovên cûda re hevdîtin kiriye, ezmûnên wan bihîstiye û hêvî, zehmetî û derfetên wan ji nêz ve dîtiye.

Hêdî hêdî, min dest pê kir ku bala xwe bidim tiştekî: Gelek kes ne hewce ye ku bizanibin pozîsyona wan di civaka Fînlandiyayê de çi ye an jî ew dikarin bi çend awayan beşdarî çalakiyên wê bibin.

Ev ne her gav ne li ser nexwestin an nebûna eleqeyê ye. Carinan mirov bi tenê bi têra xwe bi rastiya ku Fînlandiya dikare ji welatekî rûniştinê bêtir be, nehatine haydarkirin . Ew dikare bibe civaka wan bi xwe, ku ew dikarin bandorê li pêşeroja wê bikin û ji bo berjewendiya wê tiştekî watedar bikin.

Vê çavdêriyê ez fikirandim ka helwesta mirovekî çiqas bandorê li şansên wan ên dîtina ciyê wan di civakê de dike

Derfet dikare nêrîn û ramana mirov biguherîne.

Bi derbasbûna salan re, ez bêtir bawer bûm ku zanîn bi tenê têrê nake. Divê mirov fêm bikin ku ew zanîn ji bo wan çi wateyê dide.

Em dikarin li ser maf, berpirsiyarî, perwerde û jiyana kar biaxivin. Lê gelo em têra xwe li ser vê rastiyê diaxivin ku her kes xwedî derfet e ku bibe beşek çalak a civakê û berpirsiyariya pirsgirêkên hevpar bigire ser xwe?
Ger kesek nizanibe ku deriyek ji bo wî vekirî ye, ew çawa dikare hewl bide ku di wê deriyê re derbas bibe?

Helwestek nikare ji kesekî re amade bête dayîn. Lêbelê, em dikarin ramanan teşwîq bikin, perspektîfên nû pêşkêş bikin û derfetan vekin ku bi riya wan mirov dikarin cihê xwe bibînin.

Ji hişmendiyê heta pêngavên pratîkî

Di çalakiyên MVM ry de, me xwestiye ku van ramanan veguherînin çalakiyên pratîkî. Em dixwazin derfetên beşdarbûn, fêrbûn û girtina berpirsiyariyê ji bo ewlehiya hevpar a Fînlandiyayê vekin. Me dîtiye ku beşdarbûn çawa dikare baweriya mirovekî bi şiyanên xwe û hesta aîdiyetê ya di vê civakê de xurt bike.

Helwest karê her kesî ye. Ez nafikirim ku divê her kes Fînlandiyayê bi heman awayê ku ez hîs dikim biceribîne. Her kes xwedî dîrok, ezmûn û rêya xwe ye, lê ez bi tundî bawer dikim ku divê derfeta her kesî hebe ku wateya rola xwe di vê civakê de fêm bike.

Di heman demê de, divê em hemû helwesta xwe binirxînin:

. Ma em amade ne ku mirovên nû qebûl bikin?
. Ma em jêhatîbûn û derfetan di hev de dibînin?
. Ma em bi xwe amade ne ku berpirsiyariyê bigirin ser milên xwe?

Dema ku ez li rêwîtiya xwe ya ku di sala 2015an de dest pê kir û xebata ku me bi hev re kiriye dinêrim, ez ji tiştekî bêtir piştrast dibim: Helwest dikare awayê ku em xwe, hevdu û cihê xwe di civakê de dibînin biguherîne. Dema ku awayê ramanê diguhere, derfetên beşdarbûnê jî dikarin bi awayekî bi tevahî nû vebin.

Ji bo min, Fînlandiya welatê min e. Ez hêvî dikim ku bêtir û bêtir mirov bikaribin rêya xwe bibînin da ku hest bi aîdiyeta vî welatî bikin û berî her tiştî fêm bikin ku kiryarên wan ji bo pêşeroja Fînlandiyayê jî xwedî wateyeke mezin in."

SERNIVÎSKAR

BAWERÎ TÊ AVAKIRIN
Ew jî di nav komeleyê de

Ari Pakarinen, Rêveberê Giştî, MPKL

Komeleya Amadekariya Koçberan û Parastina Neteweyî (MVM ry) bi biryardarî û bi lez û bez cihê xwe di qada parastina neteweyî ya dilxwazî de ava kiriye.

MVM bi awayekî çalak toreke aktor û biryarderan di astên cuda yên civakê û qada parastina neteweyî de ava kiriye. Ev xebat berdewam dike, lê dem hatiye ku bala xwe bikişînin ser qonaxa din a çalakiyên komeleyê.

Qonaxa din, ku pêşkêşkirina xizmetan ji bo endaman e, dest pê kiriye. Endamên çalak ên komeleyê di warê Yeketiya Perwerdehiya Parastina Neteweyî (MPK) û Parastina Sivîl de pisporî û perwerde bi dest xistine.

Ev kesên ku perwerde dîtine û mafê perwerdekarî û rêberiya qursan wergirtine, ji bo destpêkirin û pêşxistina çalakiyên perwerdehiyê yên komeleyê bingehek xurt diafirînin.

Çalakiyên qursan plansaziyeke baş hewce dikin, ku divê endam bixwe jî di amadekirina wê de beşdar bibin.

Endam divê bibe çavkaniyek

Komele ne tenê wekî rêxistineke îdarî hatiye avakirin ku tenê komeke biçûk bizanibe tişt ber bi ku ve diçin. Komele saziyeke ku xizmetê ji endamên xwe re dike ye; ji ber vê yekê, tê payîn ku endam di beramberî xerca endametiyê de nirx û xizmeteke berçav bistînin.

Bingeha xebatê li ser wê rastiyê ye ku di çarçoveya rêzikname û plana çalakiyê de, ji her endamekî re xizmetên diyarkirî werin pêşkêşkirin.

Ders, qurs û çalakiyên din hesta aîdiyetê di nav endamên komeleyê de pêş dixin.

Hesta aîdiyetê û hesta civakbûnê baweriyeke hevpar di nav endaman de ava dike.

Bawerî li ser bingeha danûstandinê tê avakirin.

Dema ku mirov bi hev re dixebitin, pêdivî bi ragihandineke bi bandor heye. Ragihandin tiştekî dualî, vekirî û berî her tiştî têgihîştî ye. Kovara KANTAMA dezgeha medyayê ya komeleyê ye, ku bi xwezaya xwe ya pirzimanî derfeteke mezin pêşkêş dike ji bo parvekirina agahdariya rast.

Erka kovarê ew e ku nîqaş û ramanan bide destpêkirin û ji bo endamên asayî forumekê peyda bike da ku beşdar bibin.

Divê hemû danûstandin ji van tiştan dûr bin: Deng û alozî, destwerdan û agahiyên xelet (dezinformasyon). Dema danûstandinê pir girîng e Em kengî û çawa li ser bûyerên berê diaxivin, û çawa plan û xebatên pêşerojê radigihînin?

Ragihandineke serkeftî hewceyî baldarî û hişyariyê ye di MVM de, da ku peyam bêyî destwerdan, bi awayekî rast û di dema xwe de bigehîje cihê xwe.

Perspektîfa pisporan

Titta Collin

Mastera Psîkolojiyê
Seroka Komeleya Rezervên Jinan a Herêma Tampere
Xwebexş li Yekîtiya Jinên Fînlandiyayê
MPK

Fînlandiya her ku diçe pirrengtir dibe, û paşxane, ziman û rehên çandî yên bêtir û bêtir mirovên ku li vir dijîn ji sînorên welêt derbas dibin. Di civatek pirreng de, helwestên ku em pê re hevdîtin dikin û jiyana xwe ya rojane bi hev re ava dikin her ku diçe girîngtir dibin. Helwest bandorê li ser awayê şîrovekirina me ya mirovan, rewşan û cîhana li dora me dikin. Lêbelê, ew ji hewayê dernakevin. Helwest li ser bingeha ezmûn, perwerde û jîngeha me têne avakirin, û ew ji hêla çirokên ku em li ser mirov û komên din dibihîzin ve têne şekil kirin. Ji ber vê yekê, tenê zanîn her gav têrê nake ku helwestan biguherîne. Her çend em rastiyên nû bistînin jî, em pir caran wan bi baweriyên xwe yên heyî dibînin. Haydarbûn ji xalên destpêkê û têgihîştinên xwe şertê pêşîn e ji bo têgihîştina ramana xwe û, ger hewce be, şiyana guhertina wê.

Gelek kes rewşek nas dikin ku tê de ramanek pêşwext li ser kesek din tenê bi hevdîtinek kesane diguhere.

Lêkolîn her wiha nîşan didin ku hevkariya nêzîk ji bo bidestxistina armanceke hevpar pêşdaraziyan ji zêdekirina zanînê bi bandortir kêm dike. Bawerî li ser ezmûnan ava dibe: ji rastiya ku kesê din bi berdewamî tevdigere, berpirsiyariyê digire ser xwe û nîşan dide ku ew hêjayî baweriyê ye.

Civak û rêxistin rêyek xwezayî pêşkêş dikin ku mirov hev nas bikin û hîs bikin ku ew aîdî wan in. Paşxaneyên cihêreng dikarin jêhatîbûn û şiyana civakan ji bo bersivdayîna pirsgirêkên rojane xurt bikin.

Ev yek nîqaş, nermbûn û xwestekek ji bo avakirina rêbazên hevpar ên xebatê hewce dike. Ji bo kesên ku cesaret dikin kifş bikin û beşdar bibin gelek derfet vedibin. Di heman demê de, divê em ji xwe bipirsin ka bi rastî beşdarbûn çiqas hêsan e. Ma em mirovên nû vedixwînin nav nîqaşê, ma em qaîdeyên nenivîsandî vedikin û ma em derfeteke rastîn didin wan ku beşdar bibin?

> *Bawerî bi kirinê tê avakirin: bi guhdarîkirina talîmatan, pratîkkirina bi hev re, û pêkanîna erkên xwe wekî beşek ji komekê*

Di xebata parastina neteweyî ya dilxwazî de, helwest bi awayekî berbiçav xuya dibe. Beşdarbûn xwesteka fêrbûna li ser civaka Fînlandiyayê û dîroka wê, hilgirtina berpirsiyariyê û avakirina ewlehiya hevpar nîşan dide.

Bawerî bi kirinê tê avakirin: bi guhdarîkirina rêwerzan, pratîkkirina bi hev re û pêkanîna erkê xwe wekî beşek ji komekê. Di heman demê de, beşdarvanekî/e bi paşxaneya cihêreng dikare perspektîf û pisporiyê bîne nav çalakiyê ku ji bo tevahiya civakê sûdmend e.

Girîngiya helwestê tê tekezkirin dema ku her tişt bi rêkûpêk naçe. Helwesteke erênî nayê wateya qebûlkirina cudakarî an muameleya ne guncaw, lê belê xwesteka berdewamkirina hewldanê ye bêyî ku mirov bihêle ezmûneke xirab tevahiya civakê diyar bike. Lêbelê, divê berpirsiyarî ne tenê li ser milê kesê nûhatî bimîne. Civak divê nîşan bide ku her kesê ku pabendî qaîdeyên hevpar ên lîstikê ye û berpirsiyariyê digire, ji bo avakirina Fînlandiyayê bi xêr hatî ye.

Gava din di rêya rahêneriyê de perwerdehiya K2 bi serkeftî temam bû

Beşek ji tîma MVM ry di meha Cotmehê de beşdarî perwerdehiya rêberiya kursên MPK K2 bû. Ev perwerde berdewamiya perwerdehiya K1 û beşek ji rêya rahêneriyê ya MPKê ye. Armanca wê kûrkirina pisporiya têkildarî perwerdeyê û pêşxistina şiyanên ji bo plansazkirin, pêkanîn û rêvebirina kursan e.

Ev ji bo komeleya me gaveke pir girîng e. Armanca me ne tenê ew e ku koçberan teşwîq bikin da ku beşdarî perwerdeyê bibin, lê di heman demê de ava kirina rêyekê ye ku ew bikaribin xwe wekî rahêner pêş bixin û zanîna xwe bi civakê re parve bikin.

Tîma me niha bêtir û bêtir kesên ku perwerdehiya rahêneriyê ya MPKê û perwerdehiyên din ên ewlehî û amadebaşiyê temam kirine dihewîne. Ev yek pisporiya komeleyê û derfetên organîzekirina perwerdehiyê bi zimanên cihêreng û ji bo komên mebest ên cihêreng di pêşerojê de zêdetir xurt dike.

Rûniştinên agahdariyê yên dahatû

1.11.2026 – Rûniştina agahdariya ciwanan

Mijar:
Xizmeta Leşkerî û Rola Wê: Xizmeta leşkerî di sîstema Fînlandiyayê de û rola wê di avakirina jêhatîbûn û pabendbûnê de.

Dem:
14.00

Cîh:
Komeleya Ciwanên Finpolar, Kornetintie 6 C, 00380 Helsinki

Ev çalakî bi hevkariya Komeleya Ciwanên Finpolar (Finpolar Nuoriso Yhdistys ry) tê organîzekirin. Di çalakiyê de dê werger bo zimanê Tirkî jî hebe.

Pêşkêşkirina qehweyê

4.11.2026 Semînera Serhêl (Webinar): NASTAisku

Mijar:
Koçber çawa dikarin beşdarî avakirina Fînlandiyayeke ewletir bibin û berxwedana civakê li hember krîzan xurt bikin?

Dem:
18.00–19.00

Cîh:
Serhêl (Zoom)

Nûnerên MVM ry dê çalakiyên komeleyê di webînara Komeleya Amadebaşiya Jinan de pêşkêş bikin.

Lînka beşdarbûnê dê li ser malperên Komeleya Amadebaşiya Jinan û MVM ry û li ser medyaya civakî bête weşandin.

Tomara webînarê dê paşê li ser malperê bête weşandin

12.11.2026 – Danişîna agahdarkirinê ya bi îngilîzî

Mijar:
Ewlekariya gişti, amadekarî û parastina neteweyî ya dilxwaz

Dem:
17.00

Cîh
Stadin ammattiopisto,

Navenda Vilppulantie, salona konferansê Vilppulantie 14, 00700 Helsinki

Ev çalakî bi hevkariya Think Africa ry tê organîzekirin.

Zimanê çalakiyê Îngilîzî ye.

Jin jî tê de ne

Amadebûn ne tirs e, lê rêyek e ber bi hêz û ewlehiya hundirîn ve.

Olena Niemtseva

Dema ku tiştek di cîhanê de diqewime ku nêzîkî jiyana we dibe, hesta ewlehiyê dikare zû biguhere. Lê gelo fikar û nezelalî dikarin bibin çalakî û gelo amadekarî dikare hesta ewlehiyê jî xurt bike?

Olena Niemtseva, ku di çalakiyên MVM ry de cih digire, vedibêje ka bûyerên li Ukraynayê çawa helwesta wê ya li hember ewlehiyê guherand û çima wateya agahdarî, perwerde û xebata bi hev re îro ji bo wê bi tevahî ji berê cuda ye.

Bûyerên li Ukraynayê çawa hesta we ya ewlehiyê guherand?

Bûyerên li Ukraynayê êş û fikarên kûr di dilê min de çêkirin. Dema ku mirov dibîne ka jiyaneke naskirî çawa dikare di bîskekê de hilweşe, zehmet e ku meriv xwe ji tirsa paşerojê dûr bixe û ji her tiştî girîngtir, ji vê pirsê: Çi dibe heke tiştekî wisa li vir li Fînlandiyayê, ku bûye mala min, biqewime?

Di destpêkê de, heseke nediyarî û lawaziyê her roj bi min re bû. Min hîs dikir ku li hember krîzên cîhanî yên wisa mezin, ji destê mirovekî bi tenê tiştek nayê.

Çi alîkarî kir ku tirs bikeve pratîkê?

Her tişt wê demê dest pê kir biguhere dema ku min biryar da ku nekevim nav panîkê, lê tevbigerim. Piştî ku ez tevlî MVM ry bûm û min dest bi xebatê di nav tîmeke wekî xwe de kir, min dît ku li Fînlandiyayê her roj ji bo ewlehiya mirovan çiqas xebat û hewldanên mezin têne kirin.

Ev yek perwerdekirina civakê, amadekirina rêbernameyên zelal ji bo rewşên awarte, û amadebaşiya sîstematîk di warên cihêreng ên civakê de dihewîne.

Vê ezmûnê têgihîştina min a beramberî ewlehiyê bi temamî guherand. Fikar û xemgînî cîhê xwe da zanînê zanîna ku modelên çalak, pisporî û mirovên ku em dikarin mil bi mil bi hev re bixebitin hene. Niha ez di nav mirovên wisa de me ku heman xwesteka parastina qada me ya hevpar, jêhatîbûn û alîkariya mirovan di dilê wan de heye.

Amadekariya îro ji bo we tê çi wateyê?

Dema ku mirov dizane di rewşên cihêreng de çawa tevbigere, tirs kêm dibe. Cihê wê digire baweriyeke aram, amadebaşiya girtina berpirsiyariyê û şiyana alîkariya mirovan.

Îro ez piştrast im ku ewlehiya rastîn li ser zanîn, alîkariya û berpirsiyariya her kesî ava dibe. Fêrbûn, amadebaşî û beşdarbûna di çalakiyên MVM ry de ji bo min rêyek e ber bi avakirina ewlehiya hevpar û paşerojeke ewletir ve.

Gelo beşdarbûnê hesta te ya aîdiyeta te bi Fînlandiya û civaka Fînlandiyayî re guhertiye?

Belê, bê guman. Niha ez fêm dikim ku ez jî endameke çalak a civaka Fînlandiyayê me û dikarim bi zanîn û jêhatîbûnên xwe beşdariyê di pêşkeftina wê de bikim. Min dît ku armanceke hevpar dikare mirovên ji netewe û paşxaneyên cûda li dora hev bîne yek.

Her wiha helwesta xwe amade bike

Amadekarî ne tenê hebûna kelûpelên malê, çirayekê, an jî jêhatîbûna alîkariya yekem e. Yek ji amûrên herî girîng ên amadekariyê helwesta me ye. Ew bandorê li ser awayê ku em li xetereyên potansiyel dinêrin, gelo em ji pêş de ji bo wan amade dibin, û dema ku tiştek bi rastî diqewime em çawa tevdigerin dike.

Nefikire, 'Tiştek bi serê me nayê.

Eger em bifikirin ku tiştek bi serê me nayê, em ê hewcedariya amadekariyê nebînin. Amadekarî bi qebûlkirina wê yekê dest pê dike ku rewşên neçaverêkirî di jiyana me ya rojane de mimkun in. Mesele ne ew e ku meriv li bendê be ya herî xirab, lê ew e ku meriv amade be ku heke tiştek biqewime tevbigerin.

Di nav fikarên berdewam de neji.

Mebesta amadekariyê ne ew e ku meriv di nav tirsê de bijî an jî bi berdewamî li ser tiştên ku dikarin xelet biçin bifikire. Berevajî vê, zanîn û amadekarî dikarin nezelaliyê kêm bikin û hesta ewlehiyê ya we zêde bikin. Dema ku hûn dizanin ku hûn amade ne, ne hewce ye ku hûn ji her tiştî pêşwext bitirsin.

Têkiliyên bi mirovên din re ava bikin.

Amadekarî ne tenê meseleyeke takekesî ye. Di demên alozî û krîzê de, em pir caran hewceyî mirovên din in malbat, heval, cîran û civak. Têkiliyên baş û bawerî jî beşek ji amadekariyê ne: kesek dikare ji bo yekî din çavkaniyeke girîng a ewlehiyê be.

Amade be ji bo fêrbûnê

Amadebûn nayê wê wateyê ku divê hûn her tiştî bizanibin. Ya girîng ew e ku hûn amade bin ku fêr bibin, pratîk bikin û jêhatîyên xwe pêşve bibin berî ku hûn bi rastî hewce bikin. Dema ku hûn neçar nebin ku cara yekem bi her tiştî re rû bi rû bimînin, hêsantir e ku hûn di krîzekê de tevbigerin.

Amade bin ku xwe biguherînin.

Ne her tişt her tim li gorî planê diçe, û ne her rewş dikare ji pêş de were amadekirin. Helwesteke amadekariyê ya baş şiyana adaptebûnê li gorî rewşek guherbar dihewîne. Ger plana A nexebite, plana B bibîne.

Helwest beşek ji amadekariyê ye

Em nikarin ji pêş de bizanin ka dê çi bibe, û em nikarin her tiştî li dora xwe kontrol bikin. Lêbelê, em dikarin xwe amade bikin, fêr bibin, baweriyê bi yên din ava bikin, û li hember nezelaliyê pratîkê bikin. Helwestek amadekariya baş ne tirsa ji tiştê ku dibe ku bibe ye ew baweriya bi zanîna ku em dikarin tevbigerin e ger tiştek biqewime

CIHÊ MIROV DI CIVAKA FÎNLANDÎ DE BI FÊRBÛN, KIRIN Û BEŞDARBÛNÊ TÊ DÎTIN

Himdad Shwani yê 29 salî, di sala 2005an de di zarokatiya xwe de koçî Fînlandiyayê kir. Îro, ew wekî bijîşk dixebite û bi rêya karê xwe beşdarî refah û ewlehiya civaka Fînlandiyayê dibe. Çîroka wî nîşan dide ku perwerde, kar û xwesteka beşdarbûnê dikare gelek derfetan veke û hesta aîdiyetê bi civakê re xurt bike.

Ji zarokatiya li Fînlandiyayê heta pîşeyê bijîşkî

Himdad Shwani di sala 1996an de li derveyî welat ji dayik bû û di sala 2005an de koçî Fînlandiyayê kir. Wî di pola çaran de li Fînlandiyayê dest bi dibistanê kir û paşê dibistana navîn û lîseyê berdewam kir. Wî xwendina xwe ya zanîngeha bijîşkî li derveyî welat qedand.
Di destpêkê de koçkirina welatekî nû û fêrbûna zimanekî nû ne tiştên hêsan bûn, lê meraq û eleqeya fêrbûnê alîkariya wî kir ku pêşde biçe.

Min her gav ji dibistanê hez dikir û bi fêrbûna tiştên nû re eleqedar bûm. Himdad dibêje, pergala perwerdehiyê ya Fînlandiyayê amadekariyek baş ji bo xwendina din pêşkêşî min kiriye.
Her çend kokên wî li deverek din bin jî, Fînlandiya mala wî ye. Ew li vir mezin bûye, li vir xwendiye û jiyana xwe ya kar li vir ava kiriye.

Her karek beşek ji çîroka mezinbûna we ye

Berî ku wekî bijîşk mezûn bibe, Himdad di gelek karên cuda de xebitî. Wî cerdevanê ewlehiya balafirgehê, karmendê kafeyekê, şofêrê taksiyê, firoşkarê bazarê û alîkarê beşdarbûna dibistanê kar kiriye.
Ev ezmûn nîşan didin ku ne hewce ye ku hûn pêşeroja xwe li ser rêyek yekane ava bikin. Karên cuda derfetên fêrbûnê, naskirina mirovan û fêmkirina ka civak çawa dixebite pêşkêş dikin.
Îro, Himdad wekî bijîşkê giştî dixebite, bi piranî li navendek tenduristiyê. Ew di sektora taybet de nexweşan dibîne û li nexweşxaneyekê karên acîl dike.

– Ez ji karê xwe hez dikim ji ber ku roj cuda ne û ez gelek caran bi mirovan re têkilî datînim. Kar carinan dijwar e, lê di heman demê de xelatdar e.

Karkirin di heman demê de beşdarbûna di ewlehiya hevpar de ye jî

Ewlekariya giştî ne tenê parastina neteweyî an çalakiyên rayedaran e. Ew di jiyana rojane ya civakê de jî tê avakirin: di tenduristiyê de, perwerdehiyê de, cihên kar û hevkariya di navbera mirovan de.

Karê Himdad wekî bijîşk mînakek berbiçav a vê yekê ye. Bi dermankirina nexweşan, parastina tenduristiya mirovan û beşdarbûna di çalakiyên tenduristiyê de, ew alîkariya xurtkirina şiyana civakê ya fonksiyonel dike.

Heman prensîb ji bo gelek pîşeyên din jî derbas dibe. Mamoste, ajokar, karkerên dikanan, karsaz û gelek pisporên din karên ku ji bo fonksiyona civakê girîng in dikin.

Ewlehiya civakê ne tenê di rewşên awarte de tê avakirin. Ew her roj bi xwendin, xebat û girtina berpirsiyariya erkên xwe jî tê avakirin.

Yekîtî ji beşdarbûnê tê

Himdad çalakiyên Komeleya Amadekariya Koçberan û Parastina Neteweyî MVM ry girîng dibîne, ji ber ku ew kesên bi paşxaneya koçber teşwîq dike ku beşdarî civakê bibin, her weha ji perspektîfa ewlehî û amadekariyê ve jî.

Her kesê ku li Fînlandiyayê dijî xwedî roleke taybet di civakê de ye û derfeta wî heye ku bandorê li refah û ewlehiya wê bike. Amadekarî û ewlehiya civakê mijarên hevpar in ku me hemûyan eleqedar dikin, bêyî ku paşxaneya me çi be.

Bi raya wî, çalakiyên komeleyê dikarin entegrasyonê jî pêş bixin, hesta aîdiyetê zêde bikin û alîkariya mirovan bikin ku fonksiyona civaka Fînlandiyayê çêtir fam bikin.
Beşdarbûn derfetek pêşkêş dike ku meriv bi mirovên nû re hevdîtin bike, jêhatîbûnan fêr bibe û fêm bike ku her kes tiştek heye ku bide civaka hevpar.

Peyam ji bo ciwanan: Baweriya xwe bi îmkanên xwe bînin û pêşeroja xwe ava bikin

Şîreta herî girîng a Himdad ji bo ciwanên din ên bi paşxaneya koçberiyê sade ye: baweriya xwe bi îmkanên xwe bînin û ji bo gihîştina armancên xwe çêtirîn bikin.
Li Fînlandiyayê, derfetên baş hene ku meriv perwerde bibîne, bixebite, malbatekê ava bike û ji bo xwe û malbata xwe paşerojek baş ava bike. Hêjayî sûdwergirtina ji van derfetan e.

Ew her wiha girîngiya hevdîtina bi mirovên din re û beşdarbûna di civakê de tekez dike. Bi raya wî, parastina çand, ol û nasnameya xwe ne astengiyek e ji bo serkeftinê di civaka Fînlandiyayê de.
Ez hêvî dikim ku ciwan bikaribin xwe pêşve bibin, hêzên xwe bikar bînin û bi awayê xwe ji bo yên din sûdmend bin.

Çîroka Himdad ji me re tîne bîra xwe ku aîdiyeta civakê ne tenê hestek e. Ew di kiryaran de jî xuya dike: xwendin, xebat, alîkariya yên din û girtina berpirsiyariya hevpar. Her ciwanek dikare, bi awayê xwe, beşdarî avakirina pêşeroja Fînlandiyayê bibe - û di heman demê de ewlehiya wê ya giştî.

Di pêşerojê de dê agahdariyên xetereyê werin dayîn

rasterast bi telefonên mobîl re

Sîstema agahdariya xetereyê ya Fînlandiyayê dê di Mijdara 2026an de were nûkirin. Sîstema nû ya FI-Alert dê rê bide rayedaran ku agahdariya xetereyê rasterast ji telefonên desta yên li herêma xetereyê re bişînin. Wergirtina agahdariyan sazkirina serîlêdanek cuda hewce nake.

Serokkomarê Komarê guhertinek li Qanûna Agahdariya Xetereyê piştrast kir, ku dê di 1ê Mijdara 2026an de bikeve meriyetê. Ev guhertin dê kanalek agahdariya xetereyê ya nû li Fînlandiyayê, FI-Alert, bide destpêkirin, ku dê rêbazên heyî yên hişyarkirina nifûsê temam bike.
Armanca reformê ew e ku gihîştina nifûsê baştir bibe û agahdariya xetereyê bileztir bibe, nemaze di rewşên awarte de. Rewşa ewlehiyê ya guhertî girîngiya ragihandina bilez û pêbawer di navbera rayedaran de destnîşan kiriye.

Sîstema nû çawa dixebite?

FI-Alert li ser teknolojiya Weşana Cell hatiye avakirin. Ew dihêle ku rayedar hema hema bêyî derengmayîn hişyariyek xetereyê ji telefonên desta yên li herêmeke erdnîgarî ya diyarkirî re bişînin.

Avantaja sereke ya pergalê ev e ku wergir ne hewce ye ku serîlêdanek cuda saz bike an jî ji bo xizmetê qeyd bike. Hişyarî dikare rasterast bi rêya tora telefona desta ji telefonên lihevhatî yên li herêma xetereyê re were şandin.

Armanckirina herêmî dihêle ku hişyarî tam ji wan kesan re werin şandin ku ji xetereyê bandor bûne. Rewşên weha dikarin, bo nimûne, qezayên mezin, berdana madeyên xeternak an bûyerên din ên ku parastina tavilê hewce dikin, di nav xwe de bigirin.

Hûn çawa peyama xetereyê li ser têlefona xwe nas dikin?

Agahdariya xetereyê ya ku bi rêya pergala FI-Alert tê wergirtin ji peyama nivîskî ya asayî cuda ye. Ew li ser ekrana telefonê wekî agahdariyek cuda xuya dike, ku dibe ku bi dengek û lerizînek taybetî re were.
Dema ku telefon li ser moda bêdeng be, deng û lerizîn dikarin werin çalak kirin. Bi vî rengî, agahdariya xetereyê bi leztirîn awayî bala wergir dikişîne.
Piştî wergirtina agahdariyê, divê hûn rêwerzên ku tê de hene bixwînin û wan bişopînin.

Kanalên agahdariya xetereyê yên heyî dê li cihê xwe bimînin.

FI-Alert şûna kanalên agahdariya xetereyê yên heyî nagire, lê wan temam dike.

Agahiyên xetereyê dê bi rêya radyo û televîzyonê berdewam bikin. Ew dikarin bi rêya sepanên 112 Suomi û Yle li ser têlefonên jîr jî werin wergirtin. Wekî din, agahdariya xetereyê dê li ser malperên 112.fi û yle.fi û li ser rûpela Teletext 112 were weşandin. Sînyala xetereya gîştî, ku ji hêla alarmên gîştî ve tê dayîn, hîn jî dikare ji bo hişyarkirina nifûsê were bikar anîn.

Danasîna pergala nû ya FI-Alert dê agahdariya xetereyê ya pir-kanal a Fînlandiyayê xurt bike. Armanc ew e ku agahdariya li ser rewşek xetereyê bi lez û bez bigihîje gelek kesan li herêma xetereyê.

Çavkanî: *Wezareta Karên Hundir, 15.10.2026 – Kanalek nû dê li Qanûna Agahiyên Xetereyê were zêdekirin agahdariya xetereyê êdî rasterast dê bigihêje telefonan.*

PIRSYAR
û
BERSIV

BULTENA METIRSIYÊ YA FI-ALERT

01 Xizmet çawa dixebite?

Xizmet li ser teknolojiya Weşana Mobîl hatiye avakirin.
Peyama awarte bi rêya stasyonên bingehîn ên tora mobîl ji herêmeke erdnîgarî ya diyarkirî re tê şandin. Peyam di heman demê de ji hemî telefonên mobîl ên 4G û 5G yên li herêmê re tê şandin, bêyî ku hûn kîjan operator bikar bînin.
Ev yek agahdariyê bilez dike, nemaze di rewşên awarte de.

02 Dema ku hûn agahdariya xetereyê werdigirin divê hûn çi bikin?

Dema ku hûn bulteneke metirsiyê werdigirin, aram bimînin û rêwerzên di bultenê de bişopînin.
Bulten her gav ji we re vedibêje ku hûn hewce ne ku tavilê çi bikin.
Her wiha ji we re vedibêje ku kîjan rayedar bulten derxistiye.
Ji bo bêtir agahdarî, serdana malperên rayedaran û kanalên fermî yên din bikin.

03 Hişyariyên xetereyê li ser kîjan telefonan dixebitin?

Ev xizmet li ser hemû telefonên 4G û 5G yên ku teknolojiya Cell Broadcast piştgirî dikin, ango li ser piraniya telefonan dixebite.

Cîhazên kevintir ên ku tenê torên 2G an 3G bikar tînin, nikarin agahdariyên awarte yên ku bi rêya tora mobîl ji telefonên wan re têne şandin werbigirin. Armanc ew e ku bi rêya kanalên din, wek radyo, sepana 112 Suomi û televizyonê, bigihîjin van bikarhêneran.

04 Ma ew bêyî SIM qertê dixebite, wek mînak bangên awarte?

Belê. Sîstem bêyî SIM qertê jî dixebite.

05 Eger ez nexwazim agahdariyan werbigirim, ez dikarim xizmetê vemirînim?

Sîstema agahdarkirina xetereyê nayê vemirandin.
Agahiyên xetereyê tenê di rewşên ku mirov hewce ne ku bi lez werin hişyarkirin de têne dayîn. Ji ber vê yekê, girîng e ku her kesê li herêma xetereyê agahdariyek li ser telefona xwe werbigire.

06 Çima xizmeta nû niha tê destpêkirin?

Ji ber rewşa ewlehiyê ya guhertî, girîng e ku agahî zû bigihîje mirovan. Bi taybetî di rewşên awarte de, divê mirov bikaribin ji berê zûtir werin hişyarkirin. Ev kanala nû pergala agahdariya xetereyê ya heyî temam dike û jixwe li gelek welatên din ên YE tê bikar anîn.

07 Agahiyên xetereyê bi kîjan zimanan têne dayîn?

Agahiyên xetereyê li gorî qanûnê her tim bi zimanên Fînî û Swêdî têne dayîn.

Ger pêwîst be, agahî bi zimanên Sami jî têne dayîn. Bikaranîna zimanên din tê lêkolînkirin.

08 Kî dikare agahdariyek metirsiyê bide?

Biryara derxistina bultena xetereyê her tim ji aliyê rayedarekî ve tê dayîn. Bultenên xetereyê dikarin ji aliyê, bo nimûne, rayedarên rizgarkirinê, polîs, Pasvanên Sînor, Ajansa Rêvebiriya Awarte, Desteya Ewlehiya Radyasyon û Nukleerî (STUK), Enstîtuya Meteorolojiyê ya Fînlandiyayê, Ajansa Binesaziya Veguhestinê ya Fînlandiyayê, Traficom, Desteya Xwarinê ya Fînlandiyayê, Fimea û wezaretan ve werin derxistin.

09 Kengî dê sîstem were ceribandin?

Sîstem dê di Cotmeh-Mijdara 2026an de temam bibe.
Dema ku sîstem temam bibe, dê ceribandinên ku dê ji bo raya giştî xuya bibin werin organîzekirin. Test dê pêşwext werin ragihandin, mînakî li ser malpera pelastustoimi.fi û li ser kanalên medyaya civakî yên Wezareta Karên Navxweyî.

10 Bultena metirsiyê ya FI-Alert çawa ji bultena metirsiyê ya ku bi rêya sepana 112 Suomi tê wergirtin cuda ye?

Peyama xetereyê ya FI-Alert rasterast bêyî serîlêdanek cuda digihîje telefonên li herêma xetereyê.
Ji aliyê din ve, peyamên xetereyê yên serîlêdana 112 Suomi hewce dikin ku bikarhêner serîlêdanê dakêşîne û gihîştina daneyên cîhê bide wê. Kanalên cûda hevûdu temam dikin, û peyama xetereyê dikare bi rêya herduyan jî bigihîje telefonê.

Çavkanî: Pelastustoimi.fi / Daîreya Rizgarkirinê ya Wezareta Karên Hundir
Bultena metirsiyê ya Hişyariya FI - pirs û bersiv

EWLEKARÎ
FERHENG

TURVALLISUUDEN TUNNE HESTÊ EWLEHIYÊ	Ezmûna hestkirina ewlehiyê û neteqîna gefên tavilê
EPÄVARMUUDEN SIETOKYKY BERXWEDANA NEZELALIYÊ	Şîyana çalakî û berdewamiya jiyana rojane, her çend her tişt neyê zanîn an jî neyê pêşbînîkirin jî
VALPPAUS ÇAVDÊRIYA HIŞYAR	Şîyana dîtina guhertinên di hawîrdorê de û xetereyên potansiyel
HARKINTAKYKY HÊZA DADBARKIRINÊ	Şîyana nirxandina aram a rewşekê berî ku biryarek were dayîn an çalakiyek were kirin
SOPEUTUMISKYKY ŞIYANA LIHEVHATINÊ / GUNCANDINÊ	Şiyana guhertina kiryarên kesekî dema ku rewş an şert û merc diguherin
YHTEISÖLLISYYS RUHÊ CIVAKÎ	Bi hev re xebitîn, lênêrîna hev û hilgirtina berpirsiyariyên hevbeş
YHTEENKUULUVUUS HESTA XWEDÎDERKETINÊ	Hesta aîdiyet û endambûna komek an civatekê
ENNAKKOLUULOTTOMUUS BÊALÎBÛN	Amadebûna hevdîtina bi mirov, raman û rewşên nû re bêyî têgihiştinên neyînî yên pêşwext
RISKITIETOISUUS HIŞMENDIYA RÎSKÊ	Şîyana naskirina rîskên potansiyel û girtina wan di operasyonên xwe de li ber çavan
HENKINEN VALMIUS AMADEBÛNA DERÛNÎ	Şîyana rûbirûbûna rewşên dijwar an jî ecêb û hewldana parastina kapasîteya fonksiyonel

Ewlehî ya her kesî ye - tevlî me bibin!

Wekî endam, hûn ne tenê çalakiyan dişopînin, lê di heman demê de hûn dikarin bi hev re bi yên din re Fînlandiyek ewletir jî ava bikin, fêr bibin, beşdar bibin û beşdar bibin.

Serlêdana endametiyê bi şopandina koda QR tije bikin

Ji bo bêtir agahdarî:

toimisto@mvmry.fi

www.mvmry.fi

Kovara Kantama bi piştgiriya Weqfa Piştgiriya Parastinê ya Fînlandiyayê û Weqfa Sendîkayên Parastinê yên Fînlandiyayê tê weşandin.

Maanpuolustuksen kannatussäätiö